

Kokoomuksen ja RKP:n ryhmäpuheenvuoro

5 pykälä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen katsaus talouteen ja toimintaan kaudelta 1.1.-31.3.2019

6 pykälä Karviaisen lisämääräraahapyyntö jäsenkunnille/vuoden 2019 talousarvioon tehtävät muutokset

Olemme nyt valtuustossa tarkastelemassa syyskuussa vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden talouden ja toiminnan raporttia. Lisämääräraahapyyntöä tukena ovat myös tiedot kesäkuun lopun tilanteesta. Laskelmien mukaan Vihdin osalta budjetti olisi ylityksessä kokonaisuudessaan 3.6 miljoonalla eurolla ja menot ovat olleet vuodesta 2017 selvässä nousussa. Olemme vuonna 2018 hyväksyneet Karviaisen talouden tasapainottamiseen tähtäävän toimenpidesuunnitelman ja tehneet konsulttipohjaista selvitystä Karviaisen toiminnasta ja taloudesta eli reagoineet valtuustossa Karviaisen huolestuttavaan talouskehitykseen. Selvityksissä ja perusteluissa todetaan usein, että SoTe menot ovat kasvussa valtakunnallisestikin, enemmän toki toisissa kunnissa kuin toisissa riippuen väestöpohjasta. Vihdin kunnassa menokehitys on viimeisinä vuosina myös suhteessa muihin Uudenmaan kuntiin epäedullista.

Tilinpäätöslukuja vuodesta 2013 lähtien katsellessa havaitsee, että työikäisten palvelun kustannukset ovat tämän vuoden tilinpäätöksenusteeissa vuoden 2014-2016 tasolla, ja ikäihmisten palvelukustannukset vuoden 2013-2014 tasolla, nyt vain taustalla on erilaiset syyt kulutasoon etenkin ikäihmisten osalta. Sen sijaan perheiden palvelujen kustannukset ovat merkittävässä nousussa vuosien 2013-2017 kulutasosta ja etenkin hallinnon kulut ovat nousseet merkittävästi vuosien 2013-2018 kulutasosta. Erikoissairaanhoidon näyttää kallistuvan, vaikka sieltä siirretäänkin yhä haastavampia tehtäviä perusterveydenhuoltoon.

Uusissa visioissa Karviaisen osalta kulukäppyrä osoittaa koko ajan kasvavaa suuntaa nykyisellä palvelutasolla ja prosesseilla. Perusteena on ikäihmisten määrän kasvu ja vajaakuntoisten ja vammaisten palvelujen tarpeen laajeneminen ja velvoitteiden lisääntyminen. Lait, asetukset ja lain tulkinnot asettavat meille raamit, joissa pitää toimia. Näiden suhteen harkintaa siitä, mihin on varaa, pitäisi käyttää valtakunnan hallinnon tasolla. Palvelun tarjoajan tehtävä ja vapaus on miettiä miten palvelut järjestetään kunnallisella tasolla. Pitää tarkastella miten ja millä hinnalla kukin palvelutapahtuma tehdään? Onko yhteiskunnalla, Vihdillä ja Karviaisella varaa seurata kustannusten kasvua? Onko varaa tarjota tämän kaltaisia palveluja tässä laajuudessa enää jatkossa? Nyt on todella vastuullista ottaa tilanne vakavasti. Ei kustannuksia voi lainoilla säilyttää seuraaville sukupolville. Kirstu ei ole Karviasella/veronmaksajilla pohjaton. Myös Karviaisen hallituksen pitää tukea viranhaltijoita tasapainotustoimissa. Näin ei tapahtunut asiakasmaksuesityksen kohdalla, joka tuo osan lovea talouteen.

Terveystalouden suurimmat kustannukset tulevat henkilökunnasta, kiinteistöistä ja ostopalveluista. Myös säästötoimenpiteet pyrkivät kohdistumaan näihin, ellei toiminnallisia muutoksia kyetä riittävässä määrin tekemään. Välttämättömät satsaukset on tehtävä nopeasti ja minusta näitä ovat mm. tietojärjestelmiin liittyvät asiat, jotta raportointia, mittarointia ja toiminnan ohjausta ja johtamista voidaan oikeasti parantaa. Raportoinnin on oltava reaaliaikaisempaa ja kustannusrakenteeseen pitää päästä yksityiskohtaisemmin kiinni. Nyt Karviaisen hallitus on kuin sokea kana ohjaustoimissaan. Emme myöskään tiedä mitä vaikutuksia ns. talouden tasapainottamisohjelmalla on ollut, onko mitään, ja missä toimenpiteiden kanssa mennään ja miksi ei ole edetty jos ei ole edetty. Rahan kirstunvartijan näkökulmasta toimenpiteet eivät ole toistaiseksi olleet riittäviä. Ei riitä pitkään todeta, että asia on työn alla. Mittarointia kaikin puolin on pakko kehittää. Toimenpiteet pitää aikatauluttaa ja niitä pitää johtaa projektimaisesti. Meidän pitäisi tietää missä Karviaisessa todella mennään ja mitä voidaan odottaa näin jatkettaessa. Voidaanko kehitykselle tehdä mitään. Asia on tärkeä myös vuoden 2020 budjettia laadittaessa. Merkittäviä budjettilyityksiä vuodesta

toiseen ei vain voi hyväksyä. Hoitavatko koneet jatkossa diagnosoinnin ja ihminen itse itsensä, jota on visoitu, koska muuhun ei ole varaa? Tähän on kuitenkin vielä matkaa.

Kokoomus ja RKP hyväksyvät kunnanhallituksen esityksen n. 1.2 miljoonan lisämäärärahan myöntämisestä Karviaiselle ja merkitsee tiedoksi Karviaisen neljännesvuosikatsauksen.